

کریار
بو حوشو یلیک
به ۳ مانک یک
به شش مانک دو
به سالیک چوار روپه دها
اعلان یا ایشیکی خوبی
له بره دوا پیدا دهنوسریت
بو دو دیر ۳ آنه ده سینریت

پیشکوتن

حفنة جار يك درده چیت

حوشنیک
بو پیشکوتن
ده نوسری
—
یکی به آنه یکه

— (سال ۱ ژماره ۲۰) — (روز پینچشمه ۲۴ ذی الحجه ۱۳۳۸ ۹ سپتمبر ۱۹۲۰) —

بیسیم که پاشا خوی فرمو بوی که خلق به آدب بن و
تزیك نه کون .

پاش نیو ساعت وزیر پاشا محمود مصرف هات و
که یانی که پاشا خوی پاش نیوه رو بو چاوپي کوتن دبت
و بخیرانی ایمه بکات .

زور مشرف بوم لم التفاته . هیچ چاوه روانی ام
تشریفات و خوشه و بستیه نه بوم . و به پیرما
نه ده هات .

پاش نیوه رو تشریفیان هیما « تعریفی لی بیت » له
همو کومله که دا تنها محمود پاشا سواری ماین بو . ابرامه
پاشا خوی پیایویکی بالا کورنه له ناو کومله که دا اونده
دیار نه بو . ام خدمتکار و آغاوات و آوانی ره همو کلو
پلی جیا جیا و رنگ و نیکان لبردا بو . بلام زیاتر هی کول
رنگ و سور و زرد بو . خو به تایتی له سر شانیان
له هر چوارلای سر شیشه انه وه ریشوی زور بر بو بوه وه
وختی که پاشا دابزی و هاته ناو خیوته که من زور به
خبر هاتن و هوال پرسی لکل کردم . منیش چونکه
له لایخی پاشای بغداده وه پیغامیکم هبو پیم وتن به
رنیکی وا که همو کس کوی لی بیت .

خوی دیسان زور شکاتی له کرده وه کردستان هبو
چونکه وتبوی ایشوکاری خوی زور له کرانی دایه لم
روزانه دا ده پوت که دولت عثمانی بن ده لیت نابی

صد سال لمو پیش

پاش ماوه که ی

سر چنار

پاش خیوت هلدان که دانیشترین خوارده مانی و
شتومکی زور پاشا له شماره وه بوی نارد بون که پشت .
له نیوه رودا عمر آغا که یکی له سر کرده و رنجه دار دسته
پاشا بو هات . جناب پاشا عمر آغای مأمور کرده هتا
له کردستان بین لکل ایمه دابی .

عمر آغا نختیک دانیشت که بزانی له شار چن و چون
خانو و ته و یله پیوسته . پاشا کرایه وه شار بوریک خستنی
جیکا و ریکا تا ایستا له آغاواتی کردستان زور یانم نه دیوه
بلام اوانه که دیومه زور به ادب و میوان پرستم دیون .
پاش نیوه رو نختیک کرام دیم آوی سر چنار له همو لاهه
له زوی دیته دره وه . وهنی جیکای که وشک بو به بیل
و قولن هلمان کن سر چاوه در کوت کوزله زوری بو .

۸ مایس بیانی زو بزوتین به ساعتیک که پشتینه
سلیانی چن کسبیک له کوره کوره شار لکلمان هاتن
بو شاره زانی و ریکا نشان دان ایمه یان یکانه ماله وه
پاشا رویشتن .

له جیکانی تر چونکه له لایخی اوانه بی ایشو کار بون له
تماشا و ام لاو اولای مال کرتن نختیک بزار ده بوم زور
لام عجیب بو که له سلیمانی کس بی ادبی نشان ندا . پاشا

پاره به ایران بدا یا خذ متیان بکات . بلام به هیچ
کلوجیک یاریه نادا که من بتوانم جوانی عجم بدهم
لولاشه وه شازاده ایران به زور پاره و دغل و دان
له کردستان ده ستینی .

ده یوت . که من حردم لکل پاشای بغداد
و رفتار بکم بلام عثمانی اونده لکل من بی وفایی ده کات .
که ناتوانم لکل پاشای بغداد چاک بم .

أوه که من دیومه دیاره که پاشای سلیمانی لبرأوه
که خوی سنی به حربه عثمانی ده کات . بلام شتیک
که ده بیتم امه یه که خلق کردستان به هیچ کلوج حرد
ولایخی عثمانیان نیه . نه به پاشای عثمانی نه به حکومت
اوان حردناکن .

لواقعدا حالی سلیمانی امر و به رنکیکی عجایبه من بم
رنکه ده بیتم : اکر عثمانی نختیک لکل کردستان باشی
و ابوار دایه . و نختیک دلی شافعی را کبر ده کرد . ده بو که
کردستان لایخی عثمانی واکریت که ایرانی ایترایره
ناهومید بن .

ایستایشیک له ناودا هیه که پچراوه که کران ده کرته وه
بلام دیاره که هر دو دولت خریکی فیل بازین .

ام پاشای بغداد ده یوت . که کالته به شازاده
کرمنشاه و پاشای کردستان بکات . بلام شازاده کالته به
پاشای بغداد و کردستان کرده . همو امانه ها و بشن له
که کالته به باب عالی بکن . بانی عالیش لکل هیچ
کامیان چاک رفتار ناکات . لکل همویان دوشمنایخی
ده کات .

به همورنک ام ایسانه دخلی بمنه وه ته بو . چونکه
من له لایخی دولت خوم رسمی قونسلوس بوم . ده بو
له پیشه وه رسمی لایخی بانی عالی بکرم .

پاشا به منی وت اکر باو کم توی ددناسی توی زور
خوش ده ویست . خوزکه امر و ده ما و ام روزه خوشه
دهدی که خوت کینوته کردستان . خوزکایه ده بو که او

میوانداری توی بگردایه له جیاتی من .
منیش جوابم دایه وه که عبدالرحمن پاشا له خوشه ویسته
نایبیه کافی خوم بو و بخیر بیرم کرده وه .

ماویتی

۴

عزت افندی مدیر سنکاو

ام پیاوه لپاش خیانت پاری له بغداد حبس کرا
چن مانک لمو پیش برلا بو . له دواییدا هاته وه سلیمانی
خوی خسته برپی حاکم سلیمانی که مأموریتیکی بداتی
برسی نی . لکل امه یشدا که لکل حکومت خیانتی
کرد بو هر بو امه زور لیکراو نی کرا به مدیر زاب
اونده ی پی نچو که اهالی زاب له دستی کوئنه داد و
بیداد که بیری بی عصمتی و خرابی دامزرائی بو لکل
ژانی اوی . لبرام نایبوتیه نیرا بو سنکاو . وختی که
جناب شیخ عبدالقادر افندی که یشته اوی لوی بو .

لپاش چاوی ککوئی کپتان لبر صاحب لکل شیخ
عبدالقادر افندی عزت افندی هنی قسه بی جی و
فسادی لکل کردبون بشکو ایشه یکان نیک بدا . جناب
شیخ قادر افندی چونکه کوی ندا بو ام قسه پرو پوچانه
و عزت له کرده وه خوی نتیجه یکی ندیبو . له ترسدا
رایکرده ناو زنکته بو چونه کفری که لکل بی ادبانی
اوی یک بکریت . بلام هر اونده که چوه خاکی
زنکته وه باش باش روئیان کرده وه . دیسان کرایه وه
و رایکرده ناو سنکاو به رو توفوقی و مفلسی تو او . شیخ
افندیش تعقیبی کرد . ایستا شار بندهر بو . وک سوالکره
هیچ رنک و نشانیکی پی ناهو .

۴

عقل - زانست

خوای تعالی که حضرت آدم (عم) هینایه وجود
پر سیاری لی فرمو « جیت دهوی ؟ » له جوابا فرموی
« عقل - زانست » چونکه زانست شتیکه انسان

خوا - پينمبر - كوره - دين - ايمان هر چه چاڪه و
خرابه يك هيٺ له دنيا دا پيئ اناسي و جوي اڪانه وه .

حضرت ابراهيم (عم) كه له دايك بو له ترسي امهي
پاشاي او وخته هر چي منالكي نرينه بيوايه ايكشت
له لايي دايكي به وه خرابوه مغاره به كه وه . وختي كه نختي
كوره بو و فامي كرده وه و له مغاره كه هاته دره وه خوي نه
اناسي يكتي خوي نه ازاني .

كه دي مانك هل هات و پرشنكي نوري لي
ابوه وه به كوره تري له هموش زاني و به خوي ناسي
و ايماني بي هينا . كه دي آوا بو و به سر چو اويش له
سر او عقله لاچو .

كه روزي دي كلي له مانك كوره تر و رونا كي درتر
بو و تي خوي وه هر امهيه . بلام چونكه اويشي آوا
دي ايماني بويش نما . لپاش ورد كرده وه عقلي امهي
دوزي به وه كه بلي ام روزه . اومانكه . اواستيرانه . ام
ارضه . ام داره . ام درخته . ام كيوه . ام بجره . ام
كائناته هموي درسته كيريكي هيٺ كه به يكتي او
ايمان هينا .

جا پلنه وه سر مطالب :

له او همو بشاهي كه خوا به ايمه بخشيوه و كو نوري
چاو - بيستني كوي - بون كردني لوت - چيستني زمان
روپشتني بي - بزوني دست و امانه له هموي كوره تر و
باشتر عقله - كسي كه زانستي بو و زانسته كي به خوندن
و علم هيزدار كرد او كسه هيچ وختي ايشي بي
ليك دانه وه ناكا .

انساني عاقل وختي كه بيهوي ايشي بكا - شتي بلي .
جي يك بچي - بزوي ام نمانه ليك ده دانه ره . او ايشه
اكر بيكا دواني به كي بوي باشه يان نه . او وتنه له جي دايه
و راسته و ايبستني يان نه . او روپشتنه ي كم بون و
و ماندوبوني تي دايه يان نه . او بزوتنه ي له كليا اخزي و
اكيه وي يان جي بي قايم ابي . بم نخره پياوي عاقل .

انساني زانست هر چي يك ده كا له پيشه وه دورودير
ليكي ده دانه وه و دواني به كي اخوينته وه و انجا دستي
اداتي و ايكه كه بم رنكه هيچ وختي له دم و دستي قط
شتي ناترازي كه بوي خراب بي و بيخاته ارك و
كويه وري به وه .

خو اكر او انسانه زانسته له كل عقله كي دا
خوينده و اريش بي ايتراو كسه - به شرطي به عقل و
زانسته كي باش بروا به ريوه - قط توشي ناخوشي
و ناشيري نابي .

بلام قصه لو كسانه نيه كه زانستن و خوينده وارن
و دنيا ديدن بلام نه به زانسته كه و نه به خوينده واري به كه
و نه به دين و به سرهاتنه كي خوي ناچي به ريوه . امانه
له نازان نازاترن . درجه يك لوان خوارتر و خراپترن .
چونكه هه يانه و بي به ريوه ناچن . بو به كيش ده ليم
قصه لو نخره كسانه نيه . چونكه بروام به مه قايمه كه
خو زانستي بويه داويني كه له ري باشي و چاكي دا خرجي
بكين . انساني كه زانستي توزيك بو ده بي واي به
كار بهيني كه هر خوي نا . هاوريكانيشي بشي چاكيان
لي دست كوي . يعني انسان عاقل له دين و دنيا دا
ريكا به كي واده بي بكري كه اكر بيك له بي شوييني به وه
رويي كم نه بي وري لي تيك نه چي . هر كسه توزه
زانستني كه هيٺ به قاعده و قانون بشريت له سريتي كه هر
بوچاكي و باشي خوي نا : بو هي همو كسي خرج بكا .
نك امهي بو به شمر دان و خراب كردني هاوري وهل
كپساندنني فتنه و فسادي خساركا وله ناويري .

ماويي

ما

هوال

۲ سيپتمبر ۱۹۲۰

بو اكاڊاري عسڪري هندسي له كفري دانراوه
سواره كاني طالباني خريكي تالان و سوتانن وشوين كوتن
قره تپه ارام بوه .

حاکم کرکوک خریک ریک خستن ایشوکار حکومته
و چوته وه « طوز » که شروط تسلیم بون به اوانه
که بی جیبان کردوه بدا . چونکه دخالتیان ویستوه .

۶

بو دائرة پیشکوتن تقدیمه

حمد لله له دوره ی بان دی سنکر نما
اشقیاشق بون شقه ی پینچ تیرو ماووزر نما
دائما شکر حکومت کن امانی سر چنار
تشقه له ی کوردی کزی جانی زیان مر نما
چاکی کرد بوخوی مچیل مردودکانی شارده وه
چونکه خو بادان و دست دانانی سر خنجر نما
رو له هر جی یک ده که ی بوخوت بچو باکت نه بی
لوقی لوقی شورّه سر سمت و کفل وه روه و نما
(با) نه بی کس لیفه نافرینی بنو بی غم بشو
کنده دز لیفه فرینی سال پیشه و تر نما
نانتان بی غم بخون ای اهل رحم و مرحمت
(توخواو توبی رسول) پارانه وه ی سوالکر نما
سپر کولانان بکن ایستاه چند پا که و نمیز
پلسیو توزو سر انکویلیک له ری و معبر نما
خواجه فندی کردلی عاجز نه بی عرضی ده کم
روژ درس کوردیه تاریخه که ی نادر نما
(صاحب امید کاهما دست بوسم) تی پری
درس کوردی خوم ده خوینم باوی اسکندر نما
شارکد مکتب نمونه سعادت

محمد فائق

۶

بو زانین

نومرو - ۵۴

له کره کی کو یژه سرخانی دو او طه و هیوانیک و ژیر
خانی دو او طه و حوشه یک خانویک که امر و زویه له
صاحبیه وه که متوفی اوسته معروف کوری اوسته محمده
لباتی هزار غروش به صاحبی حسین کوری سبجان
ناوی داوه به رهن . پاره رهنه کی نداوتوه مردوه . بو
تسویه بدل رهن لسر مراجعتی ورته صاحبی حسین
او خانوه ۳۰ روز خرایه مزاته وه کس فی ویست . نا

علاج له طرف ورته رهنه که وه به ۱۶۳ روپیه قبولیان
کرد وه و بناو یانوه موقت قرار داده کیشراوه . وادیسان
پانزه روزیتر خرایه مزات اوی دیکری صدی ده ضمام
و بارمه له پیشه وه بدا و بینه دائرة اجرا .

۵ سپتمبر ۹۲۰ مأمور اجراء سلیمانی

ابراهیم

۶

اعلان دائرة طابری سلیمانی

له قصبه سلیمانی له محله سر شقامدا خانوی باعتبار ۳۲
بش ۱۸ بشی که مدکی شیخ صالح شیخ محمود له تاریخ
تشرین اول ۳۲۶ دا مقابل چوار صد غروش داویه به
رهن به اوسته محمد کوری اوسته عزیز . اوسته محمد
وفاتی کردوه لطرف شیخ صالح وه چوار صد غروش
بدل رهن او ۱۸ سهمه که عبارت له پنجاروپیه تأدیه کراوه
بنا له افاده تجریری مختار محله سر شقام ورته اوسته محمد
لیره موجود نبون که پاره رهنه ور بکرته وه . لبر اوه او
پنجاروپیه بناوی ورته اوسته محمده وه به امانت تسلیم
خزینه کرا . اداره او ۱۸ سهمه خانوه له رهن . فک
کرایه وه . ورته اوسته محمد بو ورکرتوی ام پاره یه هر
وقتی مراجعت بکن ایاندریتوه .

۱ سپتمبر ۹۲۰ مدیر طابو

فائق

اعلان

تا ایستا چند دفعه اعلان کرا که هر کسی خرج خانو
و رسم تمتع کسابت خویان بهینن و تسلیم به صندوق
بلدیة بکن له کل امشدا زوو کس ماره که هیشتا نیان
هیناوه و تسلیمیان نکر دوه له اعتبار تاریخی ام اعلانه وه
تا ده روزی تر هر کسی تکلیفی خوی بهینن بو دائره بلدیة
و تسلیمی نکا له پاش او مدته که تو او بر به جزاوی یان
اسپیری و خرج دکان و آش و حمام و چاپخانهش هر
و کو خانوانه له سر او ترخه که بو ملکه که دانراوه له سالیکیدا
له صدی نیو و خرج سالیکیش به دوقسط اسپیری صاحب
ام نوعه املاکانهش دبی بین بو بلدیة و خرجی خویان
تسلیم بکن بو اکاداری هموکس بیانی دکن .

۷ سپتمبر ۱۱۲۰

ویکل رئیس بلدیة سر کاتب محمود

له چاپخانه حکومت له سلیمانی چاپکرا